

DOI: <https://doi.org/10.36719/2663-4619/101/246-250>

Elvin Hüseynov
Naxçıvan Dövlət Universiteti
magistrant
elvinhuseynov0@gmail.com

İLKİN HƏRBİ QEYDİYYAT VƏ HƏRBİ XİDMƏT KEÇMƏKDƏN BOYUN QAÇIRMAYA GÖRƏ MƏSULİYYƏT

Xülasə

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkənin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini qorunmalı olan Silahlı Qüvvələrimiz yaradılmışdır. Hər il yanvar-mart ayları ərzində həmin il 15 yaşı tamam olan Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları yaşayış və ya olduğu yer üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanında (Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yerli baş idarə, idarə, şöbə və bölmələri) ilkin hərbi qeydiyyatata alınmalıdırlar. İlk hərbi qeydiyyatata alınmaqdan boyun qaçırmaya görə Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsində məsuliyyət nəzərdə tutulmuşdur. Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 321.1-ci maddəsinə əsasən qanuni əsas olmadan hərbi xidmətdən yayınmaq üçün növbəti hərbi çağırışdan və ya səfərbərlik üzrə çağırışdan boyun qaçırma – iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrumetmə ilə cəzalandırılır.

Açar sözlər: hərbi xidmət, hərbi qeydiyyat, cinayət, inzibati, boyun qaçırma, məsuliyyət

Elvin Huseynov
Nakhchivan State University
master student
elvinhuseynov0@gmail.com

Primary military registration and responsibility for misconduct

Abstract

After the Republic of Azerbaijan regained its independence, our Armed Forces were created to protect the territorial integrity and sovereignty of the country. Male citizens of the Republic of Azerbaijan who turn 15 years of age every year during the months of January-March in the relevant executive authority (local headquarters, offices, departments, and divisions of the State Service for Mobilization and Conscription of the Republic of Azerbaijan) at the place of residence or place of residence they must be registered in the military. The Code of Administrative Offenses of the Republic of Azerbaijan stipulates responsibility for refusing to undergo initial military registration. According to Article 321.1 of the Criminal Code of the Republic of Azerbaijan, refusing the next military draft or calling for mobilization to avoid military service without a legal basis is punishable by imprisonment for up to two years.

Keywords: military service, military registration, criminal, administrative, desertion, liability.

Giriş

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkənin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini qorunmalı olan Silahlı Qüvvələrimiz yaradılmışdır. Eyni zamanda Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına uyğun olaraq qısa müddət ərzində müdafiə, hərbi quruculuq, Silahlı Qüvvələrin komplektləşdirilməsi məsələlərini nizama salan qanunlar qəbul olunmuş, hərbi xidmətin əsasları, gənclərin hərbi xidmətə hazırlığı, hərbi xidmətə çağırışın və qəbulun, hərbi vəzifəliyə və çağırışçıların hərbi uçotu, hərbi xidmətin keçilməsi, Silahlı Qüvvələrin döyüş və səfərbərlik hazırlığının saxlanması qaydaları müəyyən olunmuşdur. Ulu Öndərimizin 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə xilaskar qayıdışından sonra müstəqil Azərbaycan Respublikasının ictimai

həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, Milli Ordu quruculuğu sahəsində də böyük nailiyyətlər əldə olunmuşdur. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin doğma Azərbaycanımızın çiçəklənməsi və inkişafı naminə həyata keçirdiyi uğurlu dövlətçilik siyasəti bu gün də ümummillə liderimizin layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən böyük qətiyyətlə davam etdirilir (Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, 2020).

Bu gün ictimai həyatın digər sahələrində olduğu kimi dövlət başçısının ordu quruculuğuna göstərdiyi gündəlik diqqət və qayğının nəticəsidir ki, Milli Ordumuzun döyüş qabiliyyəti və maddi-texniki bazası daha da möhkəmlənmişdir. Müstəqil dövlətimizin Milli Ordusunda xidmət etmək hər bir şəxsin müqəddəs borcudur. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Vətənin müdafiəsini onun hər bir vətəndaşının borcu, qanunla müəyyən edilmiş qaydada hərbi xidmət keçməyi vətəndaşların əsas vəzifələrindən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 76-cı maddəsinin I hissəsinə uyğun olaraq Vətəni müdafiə hər bir vətəndaşın borcudur. Azərbaycan Respublikasının 18 yaşına çatmış və sağlamlıq vəziyyətinə görə hərbi xidmətə yararlı hər bir kişi cinsli vətəndaşı Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməlidir (Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi, 2021: 329).

Hər il yanvar-mart ayları ərzində həmin il 15 yaşı tamam olan Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları yaşayış və ya olduğu yer üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanında (Azərbaycan Respublikası və Naxçıvan Muxtar Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yerli idarə, şöbə və bölmələri) ilkin hərbi qeydiyyatla alınmalıdırlar.

Vətəndaşlar müvafiq icra hakimiyyəti orqanında ilkin hərbi qeydiyyatla alınarkən onların hərbi xidmətə yararlılığını müəyyən etmək məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada həkim mütəxəssislər tərəfindən hökmən tibbi müayinə, habelə hərbi xidmət müddətində onlardan daha məqsədəuyğun istifadə edilməsini müəyyənləşdirmək üçün psixoloji müayinə edilməli, müvəqqəti yararsız hesab edilən şəxslər isə Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına dövlət tibb müəssisələrində mütləq qaydada müalicəyə göndərilməlidirlər (3).

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanında ilkin hərbi qeydiyyatla alınmalı olan vətəndaşlar qeydiyyata alınmaq üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının fərdi çağırış vərəqəsində göstərilmiş müddətdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına gəlməli və aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. doğum haqqında şəhadətnamənin surəti;
 2. ailə tərkibi haqqında arayış;
 3. təhsil haqqında sənəd (təhsil müəssisəsini bitirənlər üçün);
 4. təhsil (təhsil müəssisəsini bitirməyənlər üçün) və ya iş yerindən arayış;
 5. tərcümeyi-hal;
- 6 ədəd 3x4 sm. ölçüdə fotosəkil.

Vətəndaşlar (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilər istisna olmaqla) ehtiyata keçirildikdən sonra 7 gün müddətində yaşayış yeri üzrə hərbi qeydiyyata alınmaq üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına gəlməlidirlər. Hərbi vəzifəlilər (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilər istisna olmaqla) və çağırışçılar yaşayış yerini 3 aydan çox müddətə dəyişdirdikdə yaşayış yeri üzrə hərbi qeydiyyatdan çıxmalı və olduğu yer üzrə hərbi qeydiyyata durmalıdırlar. Hərbi vəzifəlilər və çağırışçılar yaşayış yerini dəyişərkən 10 gün müddətində hərbi qeydiyyatda olduqları müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat verməlidirlər (Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi, 2021: 331).

İlkin hərbi qeydiyyata alınmaqdan boyun qaçırmağa görə Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsində məsuliyyət nəzərdə tutulmuşdur. Belə ki, İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 604-cü maddəsinə əsasən ilkin hərbi qeydiyyata alınmalı olan vətəndaşların qeydiyyata alınmaq üçün fərdi çağırış vərəqəsində göstərilmiş müddətdə üzrlü səbəblər olmadan müvafiq icra hakimiyyəti orqanına

(Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yerli baş idarə, idarə, şöbə və bölmələri) gəlməməsinə görə *otuz manat məbləğində cərimə* edilirilər (5).

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyətlə komplektləşdirilməsi üsullarına görə hərbi xidmət çağırış üzrə və könüllü xidmətlərə bölünür. Hərbi xidmətə çağırışın müəyyən edilmiş tələblərinə cavab verən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları aşağıdakı həqiqi hərbi xidmətlərə çağırılırlar:

1) müddətli həqiqi hərbi xidmətə - Azərbaycan Respublikasının 18 yaşına çatmış, sağlamlıq vəziyyətinə görə hərbi xidmətə yararlı olan, çağırışa möhlət hüququ olmayan və ya çağırışdan azad edilməmiş kişi cinsli vətəndaşları;

2) zabitlərin həqiqi hərbi xidmətinə – müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, yaşı 35-dən çox olmayan, sağlamlıq vəziyyətinə görə hərbi xidmətə yararlı olan, çağırışa möhlət hüququ olmayan və ya çağırışdan azad edilməmiş ehtiyatda olan zabitlər.

Vətəndaşlar müddətli həqiqi hərbi xidmətə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının aktı əsasında ildə dörd dəfə - yanvar, aprel, iyul və oktyabr aylarının 1-dən 30-dək çağırılırlar. Vətəndaşların müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması haqqında müvafiq icra hakimiyyəti orqanının aktı qüvvəyə mindikdən sonra müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa möhlət hüququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilməyən çağırışçılar yaşayış yeri və ya olduğu yer üzrə hərbi qeydiyyatda olduğu, hərbi qeydiyyatda olmayan çağırışçılar isə yaşayış yeri üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına gəlməlidirlər. Dövlət orqanları, yerli özünüidarə orqanları, təşkilatlar və vəzifəli şəxslər çağırışçıları ezamiyyətdən geri çağırmaqlı və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına onların vaxtında gəlməsinə köməklik göstərməlidirlər (6).

Müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa möhlət rayon, şəhər, şəhərdə rayon çağırış komissiyasının qərarı ilə aşağıdakı əsaslara görə verilir:

- 1) ailə vəziyyətinə görə;
- 2) sağlamlıq vəziyyətinə görə;
- 3) təhsili davam etdirmək üçün;

4) Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı və bələdiyyələrə üzv seçilmək üçün namizədliyi qeydə alınmış şəxslərin seçki fəaliyyəti ilə əlaqədar (namizədliyi qeydə alındığı gündən seçkilərin nəticələrinin rəsmi dərc olunduğu günədək);

5) deputat, hakim, Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) fəaliyyəti ilə əlaqədar.

Hərbi xidmətdən yayınmaq üçün növbəti hərbi çağırışdan və ya səfərbərlik üzrə çağırışdan boyun qaçırma cinayətlərinin tərkibi o zaman yaranır ki, həmin cinayətlərin subyektləri əvvəlcədən hərbi komissarlıq tərəfindən yazılı surətdə xəbərdarlıq edilmələrinə baxmayaraq üzürlü səbəblər olmadan hərbi komissarlığın fərdi çağırış vərəqəsində göstərilmiş müddətdə və göstərilmiş məntəqəyə gəlməməklə çağırışdan boyun qaçırması olurlar (7).

Çağırışçının hərbi xidmət keçməkdən boyun qaçırmaq məqsədilə fərdi çağırış vərəqəsinə imza etməkdən imtina etməsi və ya yayınması müvafiq sübutlarla təsdiq olunarsa, təkcə çağırış vərəqəsində imzanın olmaması onun cinayət məsuliyyətindən azad edilməsi üçün əsas götürülə bilməz.

Boyun qaçırma dedikdə, çağırışçının (həqiqi hərbi xidmətə çağırılanadək və ehtiyata keçirilənədək çağırışçıların hərbi uçotunda olan şəxslərin) çağırış vaxtı və yeri barədə xəbərdar edilməsinə baxmayaraq, üzrlü səbəblər olmadan qəsdən hərbi komissarın əmrində və ya fərdi çağırış vərəqəsində (bildirişdən) müəyyən olunmuş yerə, səfərbərlik əmrində isə göstərilən tarixdə müəyyən olunmuş çağırış və ya səfərbərlik məntəqəsinə (təlim-toplanış məntəqələrinə) gəlməməsi, yaxud aldatma yolu ilə çağırışdan boyun qaçırması başa düşülür (8).

“Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.4-cü maddəsinin və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 25-ci bəndinin mənasına görə, həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan və səfərbərlik üzrə çağırışdan boyun qaçırmağa görə məsuliyyət, yalnız Azərbaycan Respublikası Prezidentinin həqiqi hərbi xidmətə çağırış, yaxud

qismən və ya ümumi səfərbərlik haqqında fərmanı elan edildikdən sonra, əgər fərmanın özündə onun qüvvəyə minməsinin başqa qaydası nəzərdə tutulmamışsa, yarana bilər. (“Hərbi xidmət keçməkdən boyun qaçırma, hərbi hissəni və ya xidmət yerini özbaşına tərk etmə və fərarilik işləri üzrə məhkəmə təcrübəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumu Qərarının 3-cü bəndinin 2-ci abzası)

“Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.7-ci maddəsinə görə müəyyən edilmiş müddətdə gəlməməyin üzrlü səbəbləri aşağıdakılardır:

1. Çağırışçının xəstəliyi (tibb müəssisəsinin xəstəlik barədə tibbi arayışı əsasında);

2. Fövqəladə və ya digər qarşısı alınma bilinəməyən hallar (bu zaman şəxsən gəlməyin mümkün olmaması çağırışçının yaşayış yeri üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilməlidir) (9).

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 321-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş növbəti hərbi çağırışdan boyun qaçırma cinayətinin subyekti 18 yaşına çatmış və hərbi xidmətə çağırılanadək çağırışçıların hərbi uçotunda duran və yaxud durmalı olan kişi cinsindən olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, səfərbərlik üzrə çağırışdan boyunqaçırma cinayətinin subyekti isə həm çağırışçılar, həm də hərbi vəzifəlilər, yəni Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrində ehtiyatda olan vətəndaşlar ola bilərlər.

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 321.1-ci maddəsinə əsasən qanuni əsas olmadan hərbi xidmətdən yayınmaq üçün növbəti hərbi çağırışdan və ya səfərbərlik üzrə çağırışdan boyun qaçırma – *iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrumetmə* ilə cəzalandırılır (Səməndərov, 2007).

Cinayət Məcəlləsinin 321.2-ci maddəsinə görə isə eyni əməllər müharibə vaxtı törədildikdə *üç ildən altı ilədək müddətə azadlıqdan məhrumetmə* ilə cəzalandırılır.

Hərbi xidmətə çağırışın qaydası “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 23 dekabr 2011-ci il tarixli 274-IVQ sayılı Qanunu ilə müəyyən edilir.

Səfərbərlik üzrə çağırışın qaydaları “Azərbaycan Respublikasında səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik haqqında” Azərbaycan Respublikasının 10 iyul 2005-ci il tarixli 923-IIQ sayılı Qanunu ilə müəyyən edilir.

Hərbi xidmət dedikdə dövlət qulluğunun xüsusi növü olmaqla Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində və siyahısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilmiş digər dövlət orqanlarında (dövlət orqanlarının strukturuna daxil olan qurumlarda) qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada və müddətlərdə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının, əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin həyata keçirdikləri xidməti fəaliyyət başa düşülür (Ağayev, 2010).

Səfərbərlik Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatının, icra hakimiyyəti orqanlarının, yerli özünüidarəetmə orqanlarının və təşkilatların müharibə dövrünün iş rejiminə, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər silahlı birləşmələrin və xüsusi birləşmələrin müharibə dövrü üçün müəyyən edilmiş təşkilati-ştat strukturuna keçirilməsinə dair tədbirlər kompleksidir.

Ehtiyatda olan və səfərbərlik üzrə hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olmayan vətəndaşlar səfərbərlik elan edildikdə səfərbərlik üzrə hərbi xidmətə çağırılırlar.

Səfərbərlik üzrə hərbi xidmətə çağırışdan möhlət aşağıdakı vətəndaşlara verilir:

1. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada bron edilmiş şəxslərə;

2. səhhətinə görə hərbi xidmətə müvəqqəti yararsız hesab olunan şəxslərə altı ay müddətində;

3. müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən ayrı-ayrı kateqoriyalı vətəndaşlara.

Səfərbərlik üzrə çağırış dedikdə, müharibə dövrü və ya hərbi vəziyyət elan olunduqda 18 yaşından son yaş həddinə qədər hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların, hərbi uçotda olan və ehtiyatda olgün son yaş həddinə çatmayan qadınların Silahlı Qüvvələrə hərbi xidmətə çağırılmaları başa düşülür. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasına hərbi basqın təhlükəsi olduqda və ya fəvqəladə vəziyyət şəraitində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səfərbərlik elan etmədən lazımı sayda hərbi vəzifəliləri üç ayadək müddətə hərbi xidmətə çağırmaq hüququ var (Qafarov, 1978).

Çağırışdan möhlət hüququnu qanunsuz vasitələrlə əldə etməyə və çağırışdan qanunsuz azad olunmağa yönəlmiş hərəkətlər (saxta sənədlər təqdim etmə, sənədləri saxtalaşdırma, çağırış komissiyasının və ya hərbi-həkim komissiyasının üzvlərinə yalan informasiya vermə, sair formada aldatma, onları pul ilə ələ alma, yaxud rüşvət vermə, özünü xəstəliyə vurma, bədəninə xəsarət yetirmə və s.) də hərbi xidmət keçməkdən boyun qaçırma kimi qiymətləndirilir. Əgər həmin hərəkətlərdə başqa bir cinayətin tərkibi varsa, təqsirkarın əməli cinayətlərin məcmusu qaydasında tövsif olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikası CM-nin 321.2-ci maddəsinə eyni əməllərin müharibə vaxtı edilməsi kimi ağırlaşdırıcı tərkib əlaməti nəzərdə tutur. Müharibə vaxtı dedikdə, Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlə müharibə vəziyyətində olması başa düşülür. Bu zaman hər hansı bir tərəfdən rəsmən müharibə elan olunub-olunmamasının cinayətin tövsifi baxımından əhəmiyyəti yoxdur.

Nəticə

Yekun olaraq qeyd edək ki, vətəni müdafiə hər bir vətəndaşı borcudur və Qanunla müəyyən edilmiş qaydada vətəndaşlar hərbi xidmət keçirlər. İlk hərbi qeydiyyatdan və hərbi xidmət keçməkdən boyun qaçırmaya görə Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliklərinə əsasən müvafiq olaraq inzibati və cinayət məsuliyyəti müəyyən edilmişdir.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası. (2020). Bakı.
2. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi. (2021). Bakı, 329 s.
3. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin kommentariyası II hissə (prof. F.Y.Səməndərovun redaktəsi ilə). (2016). Bakı, s.681-685.
4. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi. (2021). Bakı, 331 s.
5. “Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı.
6. “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikasının 23 dekabr 2011-ci il tarixli 274-IVQ sayılı Qanunu.
7. “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi və “Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti haqqında Əsasnamə”nin təsdiqi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı.
8. “Azərbaycan Respublikasında səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik haqqında” Azərbaycan Respublikasının 10 iyul 2005-ci il tarixli 923-IIQ sayılı Qanunu.
9. 11 noyabr 2001-ci il tarixli “Hərbi xidmət keçməkdən boyun qaçırma, hərbi hissəni və ya xidmət yerini özbaşına tərk etmə və fərarilik işləri üzrə məhkəmə təcrübəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun Qərarı.
10. Səməndərov, F.Y. (2007). Cinayət hüququ. Ümumi hissə. Dərslük. Bakı.
11. Ağayev, İ. (2010). Azərbaycan Respublikasının cinayət hüququ. Ümumi və Xüsusi hissələr. Bakı: “Nurlar” nəşriyyatı.
12. Qafarov, T.M. (1978). «Cinayət və cinayət məsuliyyəti». Bakı.

Göndərilib: 08.02.2024

Qəbul edilib: 26.03.2024